

30 marca 2021 r.

Jak etykieta wspiera cele w zakresie recyklingu?

Michał Mikołajczyk

Rekopol Organizacja Odzysku Opakowań SA

Formalnie o oznakowaniu

1. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r., o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

- Umieszczenie oznakowania na opakowaniu jest dobrowolne.
- Oznakowanie powinno być wyraźne, widoczne, czytelne i trwałe nawet po otwarciu opakowania.
- Oznakowanie powinno być umieszczane bezpośrednio na opakowaniu lub poprzez naklejenie na nim takiej etykiety, która sama nie stanowi przeszkody dla recyklingu;
 - jeśli rozmiar opakowania nie pozwala na umieszczenie oznakowania na nim, należy dołączyć ulotkę informacyjną. Ulotka ta nie powinna stanowić przeszkody do recyklingu odpadów opakowaniowych, sama się do niego nadając.
- Oznakowanie wskazuje:
 - rodzaju materiałów, z których opakowanie zostały wykonane,
 - w przypadku opakowań wielokrotnego użytku- możliwości wielokrotnego użycia opakowania,
 - przydatności opakowania do recyklingu w przypadku opakowań przydatnych do recyklingu.
- Umieszczanie konkretnych dobrowolnych znaków jest kwestią indywidualnie regulowaną z właścicielem produktu i ewentualnym licencjodawcą znaku.

2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 września 2014 r., w sprawie wzorów oznakowania opakowań

- Wzory oznakowania opakowań wskazujące na poszczególne rodzaje materiałów, z których opakowanie to zostało wykonane. Poniżej przedstawiono wzory oznakowania opakowań wykonanych z różnych materiałów. Na opakowaniu należy zastosować jeden z wzorów oznakowania opakowania.

3. Polska norma PN-EN ISO 14021:2016-06 Etykiety i deklaracje środowiskowe- Własne stwierdzenia środowiskowe (Etykietowanie środowiskowe II typu)

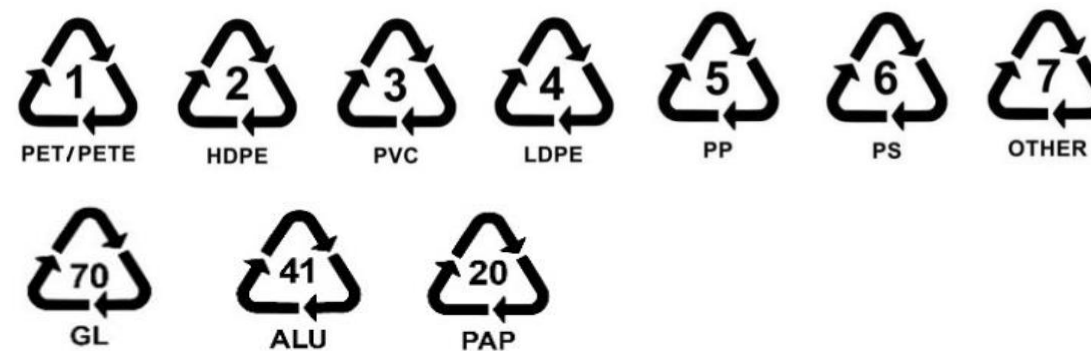
4. Zastrzeżone Znaki Towarowe

- Są to znaki, których użytkowanie zależne jest od posiadania umowy licencyjnej. Znaki towarowe są oznaczeniami stosowanymi w handlu, służącymi do identyfikacji produktów i/lub usług z zakresu konkretnego przedsiębiorcy. Wśród tej grupy znaków znajdują się znaki informujące zarówno o opakowaniach, produkcie, jak i dodatkowych zobowiązaniach konkretnego przedsiębiorcy. Istnieją jednak sytuacje, gdy przedsiębiorcy nieświadomie korzystają i umieszczają zastrzeżone znaki towarowe, nie posiadając odpowiednich umów licencyjnych- tym samym narażając się równolegle na sankcje. Głównym aktem prawnym regulującym sprawy dotyczące ochrony prawnej znaków towarowych jest ustawa z dnia 30 czerwca 2000r. *Prawo własności przemysłowej* (Dz.U. z 2021 r. poz.324).

5. Dyrektywa SUP

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 września 2014 r. w sprawie wzorów oznakowania opakowań (Dz. U. poz. 1298).

RODZAJ MATERIAŁU, Z KTÓREGO OPAKOWANIE JEST
WYKONANE

OPAKOWANIE WIELOKROTNEGO UŻYTKU
ZWROTNE

OPAKOWANIE PRZYDATNE DO RECYKLINGU

Dyrektywa SUP – obowiązkowe oznakowanie

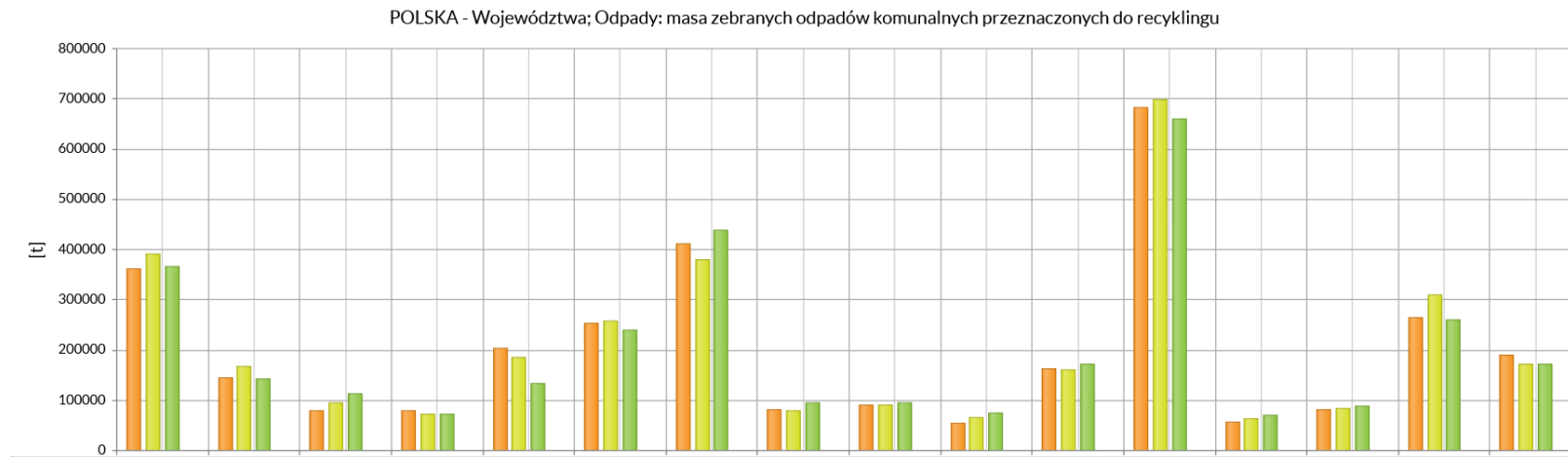
Od 3 LIPCA 2021 roku wchodzi obowiązek umieszczania dodatkowego oznakowania, o zawartości plastiku i szkodliwości porzucania odpadów, następujących produktów:

1. Podpaski, tampony, aplikatory do tamponów
2. Chusteczki nawilżane do higieny osobistej i użytku domowego
3. Wyroby tytoniowe z filtrami i filtru do wyrobu papierosów
4. Kubki na napoje, inne niż z EPS

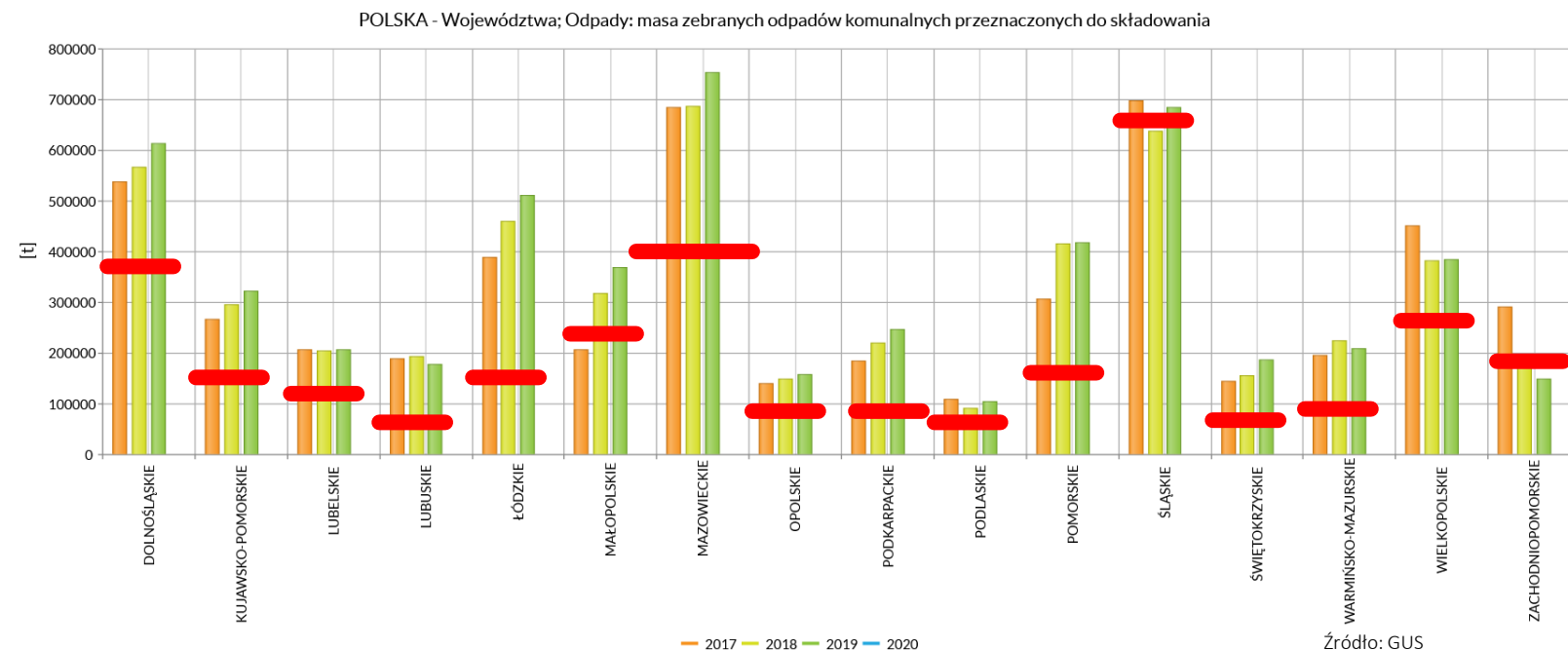

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32020R2151&fbclid=IwAR1I9teVyhkarmhsHV9iZ0JwuyRSp8NkHgyLRMKgHvbrmRmUh2vRR4tSIS0#d1e40-57-1>

Wciąż więcej składujemy niż poddajemy recyklingowi.

Recykling

Składowanie

Wciąż dużo pracy...

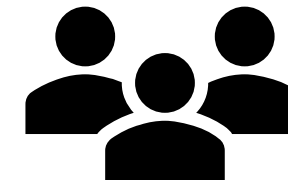

Segreguję kiepsko, przecież kto mi udowodni, że to ja?

Tyle płacę za śmieci, po co mam segregować!

Karton? To chyba do papieru...

A dobra, nie wiem gdzie- wrzucę do zmieszanych.

PRZYKŁAD

W żółtym worku tylko około **30% odpadów** nadaje się do recyklingu. Ale dlaczego tylko tyle?

- + czyste butelki PET
- + opakowania po chemii gospodarczej
- + czyste torebki foliowe czy puszki i puste kartony po mleku lub napojach.

Tymczasem...

Ale po co mi to oznakowanie... Czemu to ma służyć... Ile tych piktogramów....

➔ Wiedza o sposobie segregowania odpadów w polskim społeczeństwie wciąż jest na niskim poziomie.

Źródło: https://www.teraz-srodowisko.pl/images/illustrations/artykul/7716_encart.jpg

➔ Rośnie znacząco ilość produkowanych odpadów komunalnych, w tym odpadów opakowaniowych.

➔ Brak JEDNOLITEGO zrozumiałego oznakowania dla konsumentów jak segregować, co gdzie powinno się znaleźć, jak prawidłowo rozdzielić opakowanie złożone z kilku materiałów, która część opakowania do którego pojemnika, jak przygotować element do wyrzucenia.

GOZ

Nowe brzmienie minimalnych wymagań Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP)
określone w art. 8a zmienionej dyrektywy ramowej o odpadach,
oznacza konieczność pokrycia przez podmioty wprowadzające produkty na rynek –
minimum 50% (do 80%) kosztów zbiórki i przygotowania do recyklingu,
pomniejszone o przychód ze sprzedaży surowca
odpadów opakowaniowych powstałych po tych produktach.

WNIOSEK:

Im łatwiejsze do zbiórki i recyklingu opakowania i zgodne z zasadami ecodesignu, tym firmy będą ponosić niższe opłaty za zebranie i przygotowanie do recyklingu odpadów opakowaniowych + te odpady muszą być dobrej jakości, czyli być odpowiednio posegregowane

- ➡ **Najważniejsza zbiórka „u źródła”. Odpady w workach zawsze będą czystsze niż te wydobywane z odpadów zmieszanych.**
- ➡ **Edukacja konsumentów poprzez umieszczanie piktogramów lub krótkiej instrukcji na opakowaniu**
- ➡ **Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców, ale i pracowników**
- ➡ **Spójność przekazu wzdłuż całego łańcucha wartości, czyli drogi produktu w opakowaniu, a następnie odpadu opakowaniowego**
- ➡ **Koniec wymówki „ja nie wiem gdzie to wyrzucić”**